

ירושלים, ה' אייר, תשפ"ב
6 מאי, 2022

הסבר לגבי תחולת חוקים, תקנות, תקנים וחוזרי מנכ"ל בנושא תשתיות

1. רקע

- (א) מוסדות חינוך שנבנים לייעודם במערכת החינוך, מתוכננים על פי דרישות חוק התכנון והבניה, והתקנות הנגזרות מהן.
- (ב) במועד קבלת היתר הבניה תקנות חוק תכנון ובניה התקפות הן אלה שתוקנו בשנה בה ניתן היתר. לדוגמה- מבנה שקיבל היתר בניה בשנת 2022, התקנות שתוקנו באותה שנה הן אלה שתקפות, גם אם יחול בהן שינוי עתידי.
- (ג) מוסדות חינוך המבצעים הסבה מייעוד אחד לייעוד אחר (לדוגמה, מייעוד בית מגורים לייעוד גן ילדים) חייבים אף הם לעמוד בתקנות התכנון והבניה התקפות נכון למועד קבלת היתר שינוי הייעוד.
- (ד) בנוסף לתקנות התכנון והבניה, קבע משרד החינוך הנחיות ייחודיות למוסד חינוכי להגברת הבטיחות. הנחיות אלה מופיעות ב**חוזר מנכ"ל סידורי בטיחות במבני מוסדות החינוך**, בפרוגרמות לתכנון וכדומה. הנחיות תוספתיות אלו נובעות מהצורך החינוכי, ולטובת האקלים הבית ספרי שהמשרד מבקש להוסיף למבנים ולמרחבים החינוכיים בבית הספר, מתוך תפיסה חינוכית ובטיחותית כאחד.

2. הנחות יסוד

- (א) על מוסד חינוכי לעמוד בתקנות חוק התכנון והבניה, אשר על פי החוק חלות **ביום מתן היתר הבניה למוסד**.
- (ב) בנוסף לכך, על מוסד חינוכי לעמוד בתקנים הרשמיים המשולבים בתהליך התכנון והבניה החלים **מיום שהחליט עליהם משרד הכלכלה**, והם מצוינים באכרזות הרשמיות שברשומות.
- (ג) יש ליישם במלואן את **דרישות חוזרי המנכ"ל** הרלוונטיות למועד עריכת מבדק התאמת תשתית לייעודה, הן במוסדות קיימים וכמובן שבמוסדות חדשים.

3. ביצוע

- (א) עורך המבדק יציג במבדקו את הפערים בין המצב הקיים במוסד החינוכי לבין דרישות חוזרי המנכ"ל.
- (ב) לאחר הצגת הפערים, יהא על הבעלות (רשות מקומית או בעלות פרטית) לקבל החלטה האם לסגור את הפערים כולם או חלקם, או להשאיר את המצב כפי שהוא, אם היא סבורה כי לא ניתן לסגור את הפערים בשל היבטים טכניים או כלכליים.
- (ג) מומלץ שהחלטת הבעלות תתבסס על ניתוח והערכה של הסיכונים ומתן מענה פרטני לסיכונים אלו. הערכת הסיכונים מומלץ שתבוצע בעזרת מומחה בתחום (על פי הרשום בסעיף ה) להלן). אם החליטה הבעלות שלא לסגור את הפערים, יעשה הדבר על סמך ניתוח הסיכונים שערכה, ועליה להכין מסמך ניהול סיכונים ברוח הדברים.
- (ד) תהליך ניהול בטיחות וניהול סיכונים יכלול, בין היתר, את הפעולות הבאות: תיאור הדרישה בתקנות ובתקנים החדשים, הפער בין הדרישה ליישום בפועל, סיכונים העלולים להיווצר כתוצאה מהפער, קביעת רמת הסיכון הקיימת כתוצאה מאי עמידה בדרישות, קביעת פעולות להקטנת הסיכון, ביצוע הפעילות להקטנת הסיכון, בחינת אפקטיביות.
- (ה) מומחה בתחום ייחשב ממונה בטיחות או מהנדס בטיחות שמתמחה בביצוע הערכות סיכונים; לצורך ביצוע הניתוח ייעזר המומחה בגורמים מקצועיים על פי הצורך.

ותם זהבי, מנהל אגף בטיחות ארצי